

Mi újság a 25 éves PADOSZ -nál?

A PADOSZ INFORMÁCIÓS KIADVÁNYA

Francia kapcsolat – közös javaslat

A nukleáris iparban dolgozók franciaországi Flamanville-i atomerőműben és a magyarországi Paksi Atomerőműben működő szakszervezetek – MÉSZ és PADOSZ – közös javaslatot fogalmaztak meg. A szakszervezetek javasolják, hogy a nukleáris iparban dolgozók következő európai konferenciája vegye napirendre **az atomerőművek szociális környezetének vizsgálata** témakörét.

A fukushimai katasztrófa újraindította a vitákat a nukleáris eredetű villamosenergia-termeléssel kapcsolatban. Az Európai Bizottság megállapította az ún. Stessz Teszt végrehajtásának szükségességét, és közleményt adott ki az Európai Tanács és Parlament felé melyben felkéri a tagországokat, hogy független nemzeti hatóságukon keresztül vizsgálják felül a nukleáris biztonságot. A Bizottság kérése az volt, hogy minden szükségesnek bizonyuló, biztonságot javító intézkedésre tegyenek javaslatot.

Az atomerőművet üzemeltetők nemzetközi szinten egy szervezetbe tömörülnek (WANO). Vizsgálataik során az erőmű irányításával és a műszaki előírások betartásával kapcsolatos kérdéseket vizsgálják. Az atomerőműben dolgozók munkakörülményeinek, illetve szociális feltételeinek kérdéseit nemzetközi szinten egységes szempontrendszer szerint vizsgáló szervezet eddig még nem létesült a munkáltatói szervezetek oldalán. A nukleáris biztonság különböző elemek sokaságának függvénye, melyek között ott található az ember is és a szociális feltételek, melyek között ő végrehajtja munkáját.

A nukleáris berendezések nem tudnak üzemelni a személyzet nélkül – és főleg nem azok ellenében. Egy lényeges rész képviselte hiányozna a nukleáris biztonságról szóló tárgyalásokból, ha az Emberi és Szervezeti Szociális Tényezők (FSOH) nem lennének felsorolva és kezelve. És ezen a területen, sajnos meg kell vallani, hogy mind európai, mind világszinten égbekiáltó a hiány. Cselekedetekre van szükség!

A három szakszervezet javasolja, hogy ez legyen a nukleáris dolgozók következő európai konferenciájának témája annak érdekében, hogy elemezhesük az ipari létesítményeinkben fennálló, különböző szociális körülményeket, valamint azok hatását a nukleáris biztonságra.

A nukleáris eredetű villamosenergia-termelés részét képezi bolygónk energetikai megoldásainak, a tapasztalatok visszacsatolása pedig az mutatja, hogy ezt a területet nem szabad alávétetni a szabad piacgazdaság politikájának, mely csakis a pénzügyi eredményességet tartja szem előtt. Ennek figyelembe vétele elengedhetetlen feltétele a magas szintű nukleáris biztonság megteremtésének.

Miután úgy döntöttek, hogy ezeket a célokat, javaslatokat és iránymutatásokat egy közös javaslat formájában adják közre, kéri a magyar és francia föderációkat, hogy támogatassák e javaslatot, és szervezzék meg a nukleáris dolgozók következő európai konferenciáját „**Az atomerőművek szociális környezetének vizsgálata**” címmel.

*Kivonatok a 2014. május 5-én aláírt dokumentumból.
A teljes anyag a PADOSZ INTRANET-es oldalán olvasható.*

EGYÜTT
ERŐSEBBEK
VAGYUNK!

A TARTALOMBÓL

Fontos döntések a KBT-n	2
Biztos jövő	3
Konferencia az atomenergiáról	4
A kordvezményre jogosító munkakörök felülvizsgálatáról	5
Bulenda sztori - Bulenda anyósa Európába készül	6 7

A PADOSZ működésében alapvető döntések születtek a május 14-i KBT ülésen

A szakszervezetek és így a PADOSZ életét is alapvetően meghatározó, a törvényességet és az előre tervezést meghatározó döntések születtek a 2014. május 14-i Közös Bizalmi Testületi ülésen.

Az ülésen megjelent a PADOSZ meghatározó többségű (közel 60 %-os) tisztségviselői állománya. A Testület megvitatta, majd elfogadta a szervezet 2013. évi költségvetési beszámolóját, a 2014. évi tervét, illetve elfogadta a PADOSZ Alapszabályának módosítását. A költségvetések — mind a tény, illetve a tervezett — is arra figyelmeztet, hogy a jelenlegi érdekképviselési modell, az érdekvállalás mennyiségi megtarthatósága érdekében feltétlen szükséges a szervezet taglétszámban történő erősödése. Ha ezt nem tudjuk közösen elérni, akkor már rövidtávon változtatni kell a szervezet struktúráján, működési feltételein. A tisztségviselők megismerve az előterjesztéseket, vége-

zetül megerősítve a Közös Szakszervezeti Bizottság elfogadásra javasolt ajánlását, a jelenlévők egyhangú támogatása mellett elfogadták a PADOSZ 2013. évi költségvetési beszámolót és a 2014. évi költségvetési tervet.

Az Alapszabály módosításra a vonatkozó törvényi változások miatt, illetve a döntési mechanizmus rugalmasabbá - operatívabbá tételé miatt került sor. A felkért külső szakértőnk (Dr. Kiss Mihály a PADOSZ korábbi elnöke) a megváltozott törvényi előírásokhoz történő módosítási javaslatain túl, a PADOSZ működési modelljének változtatási javaslatának megvitatására is sor került. A működésben a leglényegesebb, hogy a Közös Szakszervezeti Bizottság hatásköre kibővül, döntéseit akár elektronikus módon (e-mailben, telefonon) is meghozhatja, természetesen a megfelelő dokumentálás mellett. A KSZB dönthet a jövőben a tagdíjat nem fizető tag kizárása, a vezető tiszt-

ségviselők tiszteletdíjának megváltoztatása ügyében is. Az előterjesztést meghallgatva és megvitatva végül a Testület egyhangúan támogatta az előterjesztést.

Az egyebek napirendi részben a KBT MVM Társaságcsoporthoz tartozó tisztségviselők megerősítették a KSZB által az ülést megelőzően hozott döntést, hogy a MVM Társaságcsoporthoz 2014. júliusától kerüljön bevezetésre az egészségbiztosítás intézménye, illetve a kiválasztandó szolgáltató a MEDICOVER egészségbiztosító legyen.

Az ülésen hozott döntések a PADOSZ életét alapjaiban meghatározzák. Azt a tisztségviselők a felelősségük tudatában a szervezet hatékonyabb működésének érdekében hozták. Reményeink szerint, az elfogadott irányok a közeljövőben kézzelfogható eredményekkel járulnak hozzá a szervezetünk eredményesebb működéséhez.

B.I.

PADOSZ tagok és családtagjaik figyelmébe!

Biztos jövő

a Jövőkulcs Érdekvédelem Nyugdíjprogrammal

Mai világunkban a jövőnek is élő, felelősséggel bíró, gondolkodó ember, kapaszkodókat, biztonságot keres. Előbb-utóbb megtalálja hozzá a kulcsszavakat: öngondoskodás, megtakarítás, ami egyenlő az Érdekvédelem Nyugdíjprogrammal. Ez utóbbiról beszélgettünk – a régi ismeretség miatti tegeződésért elnézést kérve Olvasóktól – Tancsa Zoltánnal, aki ötletadója ennek az UNIQA Biztosító által kínált nyugdíjbiztosítási formának.

– Zoli, azért kértem, hogy beszéljessünk, mert egy baráti, rokon körben azt hallottam nemrég, hogy – szerintük – a nyugdíjbiztosítások közül az általad jegyzett program a legjobb. Miről is van szó?

– Ki kell, hogy javítsalak: nem az én programom. A tulajdonos a PADOSZ, a Paksi Atomerőmű Dolgozóinak Szakszervezete, ugyanis ők készítették az UNIQA Biztosítóval közösen. Tehát a program – az UNIQA Biztosító Zrt Jövőkulcs Nyugdíjbiztosításának egy speciális átalakítása – a PADOSZ tagoké és a családtagjaiké. Az enyém legfeljebb annyiban, hogy az ötletadó én voltam, és a technikai lebonyolítást végzem.

– Csakugyan?

– Mivel ismersz, így tudod, hogy jó pár éve dolgozom már a biztosítási szakmában. Soha nem állt tőlem távol az új utak, lehetőségek keresése. Amikor a januári törvényi változások után megjelentek a nyugdíjbiztosítások, arra gondoltam, hogy valami újdonságot, valami mást kellene kitalálni a hathatósabb megismertetés, elterjesztés érdekében. Ekkor jutott eszembe a gondolat, s vele az emlék: 17 évig dolgoztam a Paksi Atomerőműben, és 10 évig egy jó kis közösségben, a PADOSZ-ban is bizalmiként tevékenykedhettem. Több se kellett, megkerestem a szakszervezeti vezetőket – régi osztálytársat, kollégát, barátot – és előhozakodtam az ötlettel. Miután ők igen pozitívan álltak az elképzelésem mellé, már csak a Biztosítót kellett meggyőzni arról, hogy nekik is megéri, hiszen egy nagyon jó és stabil ügyfélkörrel kerülhetnek kapcsolatba. Többfordulós tárgyalások után aztán megszületett az Érdekvédelem Nyugdíjprogram.

– Az, amiről még mindig nem tudom, miért a „legjobb”!

– Azért, mert olyan magas pluszt ad, amit más program nem. Gondolj bele: 60 százalék nyugdíjbónusz extra jóváírása az első évben! Ez egy eszméletlenül nagy szám, de igaz. Ugyanis ha valaki befizet – akár havi ütemezésben is – az első évben például 500.000 forintot/év, akkor nemcsak a NAV által adott 100.000 forint adójóváírásban részesül, hanem 300.000 forinttal magasabb összeg lesz a nyugdíjszámláján. Ha a mai kamatszinteket nézzük, akkor 10-15 év banki kamatszintet kap előre! Miből keletkezett ez a többlet? Lényegében a lefaragott költségek, (TKM 3,99%) az üzletkötői jutalékom 80%-os (!) csökkentése eredményezi ezt a többletet, amit a szerződők felé érvényesíthetünk. Ráadásul az UNIQA Biztosító Zrt. támogatási szerződést kötött a szakszervezet Kék Virág Alapítványával. Természetesen, mint minden szerződés ez is kétoldalú, a Biztosítónak is vannak elvárásai a kötési darabszám tekintetében. Még egyszer elmondom, ez a program a PADOSZ tagoknak és családtagjaiknak készült, ők vehetik igénybe.

Ha valaki bővebben szeretne tájékozódni, az info@nyugdiplusz.hu címen és a +36-30-997-8787 telefonszámon elérhet. Amennyiben olyan családtaggal kell megismertetnem a programot, aki nem dolgozik a területen, úgy időpont és helyszínegyeztetés után személyesen is találkozhatunk.

– Köszönöm, Zoli. Szóval akkor a kulcsszavak: öngondoskodás, megtakarítás, Érdekvédelem Nyugdíjprogram és Tancsa Zoltán.

Ékes László

Műszaki konferencia az atomenergiáról

Az idén április 16-án az EVDSZ meghívottként, Budapesten, Községi és Kulturális Intézetben (VI. kerület, Eötvös u. 10.) a Stratégiai lépések a hazai energetikában” című konferencián vettem részt. Az előadók és a résztvevők is műszaki szakemberek voltak.

Harmati György az MVM Zrt. stratégiai igazgatója a Nemzeti Energia stratégia céljáról tájékoztatót. Nukleáris alapú energiatermelés megtartása, energia hatékonyság és a takarékoság növelése. Regionális infrastruktúra platformok kialakítása. Megújuló energiaforrások növelése (2020-ig elérni a 15 %-ot a mix-ben). Ezekhez számítanak a gazdasági a gazdaság növekedésére. Hosszú távon az energiaigény és felhasználás 1 %-os növekedésével számolnak! Az MVM Zrt. – mint az állam legnagyobb termelési és kereskedelmi portfóliója – követi a tulajdonosi elvárásokat, és illeszkedik ehhez a célcsoporthoz. Az MVM csoport tagjai közül az OVIT – mint szervizelő és kivitelező. Az ERBE – mint mérnöki bázis, a honi tapasztalatok és gyakorlat alapján részt vesznek a nukleáris projektben és fejlesztésekben külföldön is! Kérdésre válaszként elhangzott, hogy a Dunai vízlépcső létesítése nincs tervben sem Nagymarosnál sem Paksnál.

Fazekas András - Nagy Sándor Paks II vezérigazgatót helyettesítve - az alábbiakról tartott tájékoztató előadást: *Az atomenergia szerepe a következő évtizedekben az EU-ban és itthon.*

A világon 430 blokk üzemel, ebből 130 az EU-ban. Össztermelés 37 Teta Wh teljesítmény, ebből 1/3 része az EU-ban van. A világ teljes termelésének 11 %-a atomerőműből származik. Jelenleg 59 reaktor épül. Kínában 26 blokk, Oroszországban, Indiában is épülnek atomerőmű blokkok.

Tendenciák: Németországban a nukleáris erőművek megszüntetését tervezik. Úgyszintén Japánban – Fukushima miatt – a blokkok végleges leállása mellett döntöttek. Jelenleg

37 országban van nukleáris termelés. Az EU-ban Fukushima hatására négy országban fokozatosan leállítják az atomerőművek üzemét vagy építését. Ezek: Németország, Svájc, Litvánia és Olaszország. Az erőművek átlagéletkora 27 év. Németország 2020-ig 80 %-os zöldenergia részt célzott meg az energia mixben. Ez több millió kis erőmű létesítését, karbantartását, a hálózat teljes átalakítását feltételezi, és szembe kell nézni a fogyasztók kisebb-nagyobb ellátatlanságával. A többi ország nem változtat a stratégiáján. Előrejelzés kutató intézetek szerint: 2035-ben változatlan lesz a részvételi arány, mivel a termelés-fogyasztás növekszik, abszolút értékben nő az atomenergia termelés mennyisége is! 2011-ben 37 TWh volt, 2035-ben 58 TWh várható.

Globális trendek: az olajalapú társadalom még hosszú távon fennmarad. Az USA jelen mutatók szerint hamarosan „0” szaldós lesz olajból! 2025-ben megelőzi Szaúd-Arábiát, és 2035-ben a világ legnagyobb olajkitermelője és exportőre lesz. A világ – kutatók szerint – egyelőre nem változtat az energia gazdálkodásán. 2035-re Kína, India és közel kelet 1/3-dal növeli a primer energia igényét. Ezek magukkal hozzák azt az eredményt, hogy a Kiotóban megcélzott 2 °C globális hőmérséklet-emelkedés a valóságban 3,8 °C! Az utóbbi évtized legnagyobb energiahordozó növekedése a palettán a szélenergia felhasználás volt. Az atomerőművek költségcsökkenő hatását veszti el a Németország, mert jelenleg 15 % megújulóval 84 euró/MWh a termelés ára. Tervezett 80 % megújulóval 171 euró/MWh a termelés ára. Nem hatékony és nem olcsó megoldás.

Dr. Rónaky József véleménye szerint a közel és távol kelet fejlesztései messze felülmúlják a világ tendenciáit energiatermelés szempontjából.

Vida György

A korkedvezményre jogosító munkakörök felülvizsgálatáról, a korkedvezményes nyugdíjazásról

A korkedvezményes munkakörök jegyzékét még a múlt század 50-es éveiben határozták meg. Ez a jegyzék napjainkra nyilvánvalóan elavult, hiszen a foglalkoztatás körülményei a munkakörülmények megváltoztak, a műszaki fejlődés következtében a munkavállalót érő hatások, azok mértékei módosultak egyes tevékenységek, munkakörök ma már szinte nem is léteznek. A témakörben a tudományos és a közfelfogás változása is a felülvizsgálat irányába hat.

Ezzel egy időben változtak az egészséges munkafeltételekkel kapcsolatos elvárások, követelmények, a korábbiakhoz képest új hatások, körülmények kerültek előtérbe. A korábban kevésbé károsnak tűnő munkakörülményekről derült ki valós hatásuk, továbbá a munka tevékenységek komplexitása nőtt, így felmerül a negatív tényezők, halmozódó káros hatások komplex értékelésének igénye.

A változások mértékére, irányára jó példa az autóbusz vezetők munkaköre, amely elsősorban a kiemelkedő fizikai igénybevétel miatt vált korkedvezményes munkakörre. A szervó rásegítés nélküli kormányozgatás, a sebesség váltás során a gyakori „kuplungolás” komoly és folyamatos fizikai terhelést jelentett. A jármű rossz rugózása, az alacsony komfortú vezetőfülke és vezető ülés és az ergonómiai szempontjait nélkülöző kezelőszerv kialakítása, fokozták az igénybevételt. A jármű télen hideg, nyáron nagyon meleg volt. Korábban a járműveken kalauz dolgozott, az utasok, a jegyek ellenőrzése az ő feladata volt: A közutak forgalma, zsúfoltsága a mainak töredéke volt.

A ma autóbuszvezetője ugyan egyre kevésbé van kitéve fizikai igénybevételnek, ám fokozódott a pszichikai terhelés, a stressz. Amíg a járműveken a munkakörülmények jelentősen javultak, ezzel egy időben új feladatok és kockázatok jelentek meg. A menetjegy árusítás, a pénzkezelés, a felszállók jegyének, bérletének ellenőrzése új feladat, ami által elvesz a megállóban való rövid koncentrációlazítás, „kikapcsolás, regenerálódás” lehetősége. Az egymás után váltakozó tevékenységekre irányuló folyamatos figyelem koncentrációs rövid időn belüli elfáradáshoz vezet. Új kockázat az utasok által elkövetett erőszakos fellépés a járművezetővel szemben.

A LIGA nyugdíjas bizottsága nem vitatja a korkedvezményes munkakörök felülvizsgálatának időszerűségét, de azt már vitatja, hogy a felülvizsgálat eredménye kizárólag a munkaköri jegyzék szűkítése lehet.

A korkedvezményes munkakörök megállapításának hagyományos szempontjai az alábbiak:

- Fizikai igénybevétel
- Pszichikai terhelés, stressz
- Az időjárási viszonyoknak való kitettség,
- A hideg, melegüzemi körülmények.
- Az ártalmas környezetben való munkavégzés (zaj, por, vibráció, sugárzások stb.)

A korábbi megállapodás alapján a kormány 2014 végét szabta meg határidőként a korkedvezményes munkakörök felülvizsgálatára, de nem kizárható, hogy a korkedvezményes nyugdíjazás újraszabályozására vonatkozó javaslat is születik. A korábbi törvénykezési gyakorlatból arra következtethetünk, hogy számítani lehet az igen gyors törvény előkészítésre.

A LIGA Szakszervezeteknek fel kell készülni egy esetleges gyors reagálásra, elő kell készíteni a megfelelő érvrendszert, a munkaköri listára vonatkozó esetleges szűkítő javaslatokkal szemben.

Javaslatok a korkedvezményes nyugdíjazásra jogosító munkakörök szempontjainak kiterjesztésére:

- A „műszakos” munkarendben foglalkoztatottak (folyamatos, három műszakos esetleg az egyéb, vagy nyújtott műszakos munkarend)
- Kapcsolódva: egyes munkaidő beosztások: pl. egyenlőtlen munkabeosztás, vagy az osztott munkaidő estén,
- Rendszeres túlmunka és készenlét elrendelés esetén,
- A nyugdíjkorhatár növekedésével felmerül, hogy egyes tevékenységek végezhető-e megfelelő biztonsággal és minőségben a kiterjesztett öregségi nyugdíjkorhatárig? Teljesíthető-e a munkavégzéshez szükséges egészségügyi követelmények? Ezzel kapcsolatban széleskörű vizsgálatot tartunk szükségesnek, a kockázatok mértékének azonosítására, és a korkedvezményre való jogosultság megállapításának megalapozása érdekében.
- A korkedvezményes nyugdíjra jogosító munkakörök elbírálása során szükségesnek tartjuk a komplex értékelési szemlélet és módszertan alkalmazását. Ennek alapján a felsorolt különböző szempontok súlyát egy egységes, összesített pontrendszerben értékelve is lenne lehetőség a korkedvezményre való jogosultság megállapítására.

A műszakos munkarendben, túlmunkában, készen foglalkoztatottak esetén bizonyított, hogy az életritmus rendszertelensége, az alvás minőségének romlásához, a teljes kipihentség hiányához, korai elfáradáshoz vezet. A rendszertelenség gyakran a családi életben is feszültségeket okoz. A huzamosabb ideig műszakos munkarendben dolgozók többsége magas vérnyomásban, illetve cukorbetegségben szenved.

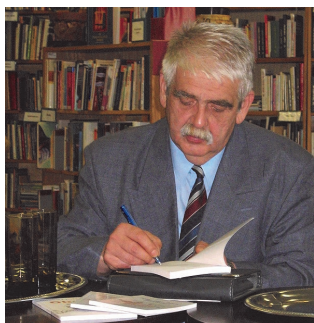
Ehhez kapcsolódva értelmezhető a munkaidő beosztás rendszertelensége, kiszámíthatatlansága, (túlzott rugalmasság) és az osztott munkaidő, amikor a napi munkaidőt a munkavállaló több részletben teljesíti (lsd. autóbuszvezető, aki csak reggeli és a délutáni csúcsidőben van munkára beosztva) vagy az egyenlőtlen munkabeosztás estén a munkakezdés és befejezés időpontja akár napon-ta változó.

A komplex értékelés során (pl. 8 szempont figyelembe vétele esetén) az egyes szempontokat egy 1-10-es skálán értékelve, az értékeket összeadó ponttáblázat értékei alapján lehetne az adott munkakört besorolni. Pl. a pályamunkás munkakör jelenleg nem korkedvezményes munkakör.

Nehéz fizikai munka 8 pont, időjárási kitettség 7 pont, egyenlőtlen munkabeosztás 5 pont, ártalmas környezet 3 pont, az emelkedő korhatáremelés miatti kockázat 5 pont, egyéb munkarend, egyenlőtlen munkabeosztás 4 pont.

GYIMESI LÁSZLÓ Kérdezd meg Bulendát!

(folytatásokban)

Bulenda anyósa Európába készül

- Nem olyan lefutott meccs ez a belépés - ült le a többiek közé, a teli korszakkal kezében Józsi. A Vakegér törzsasztalánál már kora délután óta fel-felcsaptak az indulatok, ugyanis az uniós csatlakozásról folyt a szó.

- Nem bizony - mosolygott Péter. - A jól bevált magyar pesszimizmus primán működik ma is. Száz éve mást sem hallunk, meg másról sem sóhajtozunk, hogy így Európa, meg úgy a fejlett nyugat, s most, hogy kitártak végre minden ajtót, kezdünk fanyalogni.

- Nem oda Buda - villámlott Józsi szeme. - Elmondtam már, mi a baj! Alig voltunk tíz évig függetlenek, igazán szabadok, és máris önként hajtjuk a kiglancolt új igába a nyakunk. Megyünk cselédnek a németekhez, franciákhoz, sőt a portugálokhoz is. Húsz év múlva már nyelvünk sem lesz, angolul vagy németül hablatyolunk majd!

- A múlt héten még arról szónokoltál, hogy cigányul fogunk beszélni - csóválta a fejét a hallgatag Sanyi.

- Úgy is! Mert a magyar elfogy! - csapott az asztalra a mogorva lakatos. - Vagy így, vagy úgy, ha nem vigyázunk. Nekünk önálló szigetnek kell maradnunk itt a Kárpát-medencében, megvan a jó eszünk, az ügyes kezünk is hozzá! Nem szabad feladnunk a nemzeti szokásainkat, a különbözőségünket! Magyar embernek magyar nyelv, magyar kenyér, magyar bor...

- Német sör - mutatott fejcsóválva az asztalra Sanyi.

- De magyar vízből - vigyorodott el Józsi. - Legyetek egy kicsit komolyabbak! Nem gondoljátok, hogy azért a fenenagy haladásért a hazánkkal fizetünk? Ha egyáltalán lesz haladás! Nem véletlenül figyelmeztet annyi veszélyre éppen a nemzeti oldal!

- Nemzeti oldal, nemzeti oldal! - fortyant fel Péter is. - Elegem van abból, hogy a begyepesedett fejűek folyton az egész nemzet nevében tesznek nyilatkozatokat. Legalább annyira a nemzethez tartozom, mint ők! Sőt, én a két kezemmel, a munkámmal szavazok naponta, nem a gyöngyös pártámmal, meg a vezérem arcképével!

- Na, szevasztok - cihelődött Sanyi. - Politizáljatok nélkülem.

- Menj csak, bújj az asszony szoknyája mögé - dühöngött Józsi. - Rólad van szó akkor is!

Bulenda egész délután hallgatott. De most úgy látta, az elmérgesedett hangulaton csakis egy példabeszéd segíthet. Visszaültette Sanyit, valamit mondott is neki, s így még meghallgatták Péter riposztját.

- Nemzeti oldal! Hazafias álarcban sikerült a maradiaknak annak idején megtorpedózni a kalapos király reformjait! De még Ferenc József óvatos csatlakozási kísérleteit is! Nemzeti szólamokkal felcicomázott dalokkal vonultunk két vesztes világháborúba! Az volt a magyar érdek, ugye? Ki tudja, hányadszor játszanák el a jövőt, az egész magyarság jövőjét a délibábos fantaszták! Ezt akarod, Józsi?

- Nem olyan egyszerű a dolog, Péter - szólalt meg az örökös szakszervezeti bizalmi. - Talán tudjátok, a haza és haladás kettős követelése több száz éve jelen van a magyar gondolkodásban. S általa a mozgalmakban, a harcokban is, ugye. S bizony, sokszor volt úgy, hogy a haladás eszméit nem magyar, hanem angol, német, vagy éppen Habsburg közvetítők hozták, akik érzéketlenek voltak a nemzeti érzelmek iránt, észre sem vették az ilyen sérelmeket. Sajnos, a munkásmozgalom első vezetői sem magyar származásúak voltak, így hamar rájuk lehetett ütni a hazátlanság bélyegét. És fordítva: gyakran a haza nyilvánvaló érdekeiért, a függetlenségért, az önálló alkotmányért, az anyanyelvért küzdők a legmaradibb módon uralkodtak a jobbágyaikon, nyúlták a munkásaikat. Főuraink magyar érzelmeivel nem állt szemben az sem, hogy annak idején igénytelen, kiszolgáltatott román zsellérekkel, pa-

rasztokkal árasszák el Erdélyt, száz évekre vetve el ezzel a vizsály magjait!

- A történelemóra még rosszabb a vitánál - legyintett Sanyi. - Azt legalább értettem. Megyek.

- Maradj nyugodtan - somolygott bajsza alatt Bulenda János. - Hozzák már az igazi magyar sört!

- Mert az olcsóbb, te smucig fráter - kezdte volna Józsi, de elvörösödött.

- Nem tartok én történelemórát, még példabeszédet sem mondok. Más az én dilemmám - nézett Józsi szemébe a szaki. - Biztos vagy abban, hogy nem lefutott dolog ez a csatlakozás?

- Sokan mondják - bölintott a mogorva lakatos. - Nem buta emberek.

- Elmondanád ezt az anyósomnak is?

- A Gréti néninek? Éppen elmondhatom, de nem értem, minek...

- Minek, minek! A vén boszorkány már hetek óta Európába készül. Mindent elolvas, amihez hozzáfér, mindenféle fórumokra jár. Listát készített, mi lesz jobb, már nem váltja ki az útlevelét, mert minek, mehet majd Máriacellbe, sőt a Vatikánba anélkül is, osztrák, cseh, olasz katalógusokat böngész, átszámítja *euróra* a nyugdíját, olyan szavakat tud, hogy eurokonform... Persze, csak akkor használja, ha éppen rágyújtok, vagy csülkös káposztát kívánok, ezek például *nem eurokonform* dolgok. A sör is csak ritkán az.

- Örülj, hogy vigyáz rád - nevetett Péter. - Látom, csak a jó oldalát nézi az öregasszony a jövőnknek!

- Dehogy! Mérleget készít mindenről! Kiszámította, hogy tíz év alatt mennyi disznótorost eszik meg a család, vetetett velem egy hatalmas hűtőládát, már gyűlnek benne a csomagok! Mákot is beszerezett egy zsákkal, kizacskózta, s azt is lefagyasztja. A mákot, ember!

- Pedig ezekre éppen mentességet kaptunk - kottyantotta el magát Józsi, de sürgősen befogta a száját. - Nem azért mondom, de nem lehet mindent lefagyasztani.

- Ezt mondom én is! - húzott nagyot a korsóból Bulenda. - De hiába. Tudod, mit mondd nekem, bármi kétely merül fel bennem? Hogy maradi vénember vagyok! Pedig csak azt akarom, hogy mindenről reális képe legyen. "Nem a mennyországba megy még, mama!" - mondom neki. - "Csak ide a szomszéd-ba. És akármennyire szereti a szomszédasszonyt, mégis folyvást huzakodik vele." Csak nevet rajtam: "úgy szép az élet, ha zajlik", kárálja. Úgy készül a népszavazásra, mintha a lakodalma közeledne!

- Olyan is lesz ez, mint egy esküvő - gondolt bele Péter. - Életünk legszebb napja. Ráadásul olyan nap, amelyet nem egy emberöltő alatt, hanem egy egész korszakban sem lesz módunk megismételni!

- Hajaj - veregette meg a vállát Józsi -, te még nem tudod, hogy az ember hamar ráunhat az új asszonyra. Körül sem nézel, máris megöregszik, házsártos lesz...

- Ne rontsd el a várakozás örömét! - morrant rá az örökös szakszervezeti bizalmi. - Én is teli reménnyel várakozom az új sörre, amit mindjárt hozol. Lehet cseh, német, osztrák, szlovák vagy magyar... Európai mind.

- Morva nincs! - csattant fel a lakatos, de azért elindult a pulthoz. - Arra hiába is készülődnél...

- Az én anyósom is készülődik - szólalt meg halkán Sanyi. - A háborúra. Szárazbabot vett, fél mázsa sót, ilyeneket.

- S ennek mi köze Európához? - villant meg Péter szeme.

- Remélem, semmi - válaszolt Sanyi helyett az öreg Bulenda, belekortyolva eurokonform sörébe.

Olyan is lesz ez, mint egy esküvő - gondolt bele Péter. - Életünk legszebb napja. Ráadásul olyan nap, amelyet nem egy emberöltő alatt, hanem egy egész korszakban sem lesz módunk megismételni!

Látogatóban - Bencze Jánosnál

Mindennap
megszűnik
valami,
amiért az ember
szomorkodik.
De mindennap
születik valami,
amiért érdemes
élni és küzdeni.

Herakleitos

2014. áprilisban, egy délelőtti órán Bencze János MVM PA Zrt. nyugdíjas társunkat Kövesi Józseffel a PADOSZ Nyugdíjas Tagozat tolnai csoport összekötőjével otthonában meglátogattuk. Régi ismerősként köszöntöttük egymást. Huszonöt évvel korábban, hasonló céllal látogattam meg János bácsit, hogy beszélgessünk, megkérdezve: mivel tölti a megérdemelt nyugdíjas napjait, szerettei körében? Az Atomerőmű újság, 1989. júniusi számában „Hogy tetszik lenni?” címmel jelent meg Bencze Jánossal készült cikk.

Kövesi József és Bencze János

Negyed század elteltével a szép emlékek már a múlté. A 87 éves János bácsi egyedül él, 8 éve elhunyt szeretett felesége, két lánygyermekük édesanyja. El tudja látni önmagát. Biztonságot jelent, hogy mind a két asszonylánya Tolnán lakik. Sok örömet jelent számára az öt unoka és a 3 éves dédunoka is. Korral járó magas vérnyomáson, „örökölt” fájós lábon kívül más egészségügyi problémája nincs. Legnagyobb sajnálatára, nem tud utcai cipőt húzni, ezért a PADOSZ Nyugdíjas Tagozat Közgyűlésére sem tudott eljönni. Az Atomerőmű újság, az EVDSZ lapja, valamint a PADOSZ újság olvasásával minden fontos dologról értesül. Kövesi József rendszeres látogatója János bácsinak. Az elmúlt nyolc évben, nem csak a beteg, bajba jutott nyugdíjas társainkat látogattuk meg, minden időszerű felé megkülönböztetett figyelemmel fordulunk. Hosszantartó, kellemes beszélgetés után elkészítettük János bácsitól. Továbbra is arra kértük, hogy problémájával bizalommal forduljon hozzánk. Mint mindig, mindenkor segítünk. Összetartozásunkban van a mi erőnk!

Majoros János

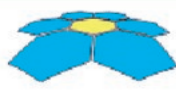
Bencze János, mint műszerkarbantartó lakatos nyert felvételt a Paksi Atomerőmű Vállalathoz 1983-ban. Hatvan éves korában, 1987-ben ment nyugdíjba. Szakszervezeti tagságának kelte: 1948. 2009-ben az első között kapta meg az „Öt Évtizedes Szakszervezeti Tagságért” emlékérmét.

Várható események:

PADOSZ Horgásznapi

- május 24 Vörösmalom tó

HAVONTA A
BEJÁRATOKNÁL ÉS
AZ INTRANETEN!

MI ÚJSÁG
a PADOSZ -nál?

A PADOSZ Információs Kiadványa

Szerkeszti:
Az Információs Bizottság munkacsoportja

Felelős kiadó:
Lőrincz László elnök

Telefon: (50) 87-08, E-mail: padosz@npp.hu